

УДК 378:005.23

DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.91.23>

А. С. Садикіна

аспірант кафедри освіти та управління навчальним закладом
Класичного приватного університету

ФУНКЦІЇ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПСИХОЛОГІЇ ДО ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

В статті визначено, що просвітницька є процесом цілеспрямованої інформаційної взаємодії між майбутнім бакалавром психології (просвітником) та психічно здоровими людьми. При цьому об'єктом просвітництва є як окрема особистість так і велика аудиторія, сам процес спрямований на інформування об'єкту просвітництва з важливих для нього (них) питань, поширення нових знань (ідей), які б забезпечили його особистісний розвиток, душевний спокій, полегшення життєдіяльності у складних умовах сучасного соціуму та вирішення актуальних психологічних проблем.

Показано, що загалом просвітницька діяльність виконує такі функції як-от: агітаційна, пропагандистська, ідеологічна, інформаційна, освітня, освітня, комунікативна, консультативна, пояснювальна, виховна, діяльнісно-креативна та рекреаційна. Відзначено, що для просвітницької діяльності майбутнього бакалавра психології, більш важливими є інформаційна, освітня, комунікативна, консультативна, пояснювальна, виховна, діяльнісно-креативна та рекреаційна функції просвітницької діяльності.

Визначено, що поняття «готовність майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності» слід тлумачити як оптимальний стан майбутнього бакалавра психології, який досягається в навчанні і характеризується через сформованість сукупності інтелектуальних, мотиваційних та вольових особистісних характеристик необхідних для здійснення просвітницької діяльності, а саме: знань, вмінь, досвіду, бажань, настанов, позитивного ставлення, прагнень, потреб, мотивів, мобілізованості та здатності особистості виконувати зазначену діяльність.

Розроблено структуру готовності майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності, в якій виокремлено інформаційний, цифровий, морально-етичний, мотиваційно-вольовий та самопрезентаційний компоненти, що співвідносяться з її основними критеріями.

Ключові слова: майбутній психолог, критерії готовності, професійна підготовка, зміст та структура, просвітницька діяльність.

Постановка проблеми в загальному вигляді.

З початку повномасштабної фази війни в Україні суспільна потреба в психологічній просвіті її громадян поступово набирає дедалі більше масового характеру, що ставить відповідне завдання для сфери освіти. Актуальність такого завдання в науковому плані зумовлюється загостренням суперечності між існуванням великого освітнього потенціалу просвітницької діяльності психологів під час важких випробувань українського народу та відсутністю чітких критеріальних орієнтирів професійної підготовки майбутніх бакалаврів психології.

Аналіз дисертаційних досліджень вітчизняних науковців з проблеми підготовки майбутніх психологів до діяльності в різних умовах дозволив констатувати, що потенціал просвітницької активності цієї категорії фахівців до цього часу ще не був предметом прискіпливої уваги дослідників, хоча представники інших професій концентрувалися на ньому досить часто.

Так, дослідниця О. Кузнецова вивчала специфіку просвітницької діяльності випускників

факультетів мистецтв педагогічних університетів. Авторкою виділено наступні напрями музично-просвітницької роботи з учнями, а саме: агітаційно-пропагандистська діяльність; проголошення художньо-естетичних цінностей; використання музично-просвітницьких знань у загальній практичній роботі; використання музично-просвітницьких ідей у творчій діяльності; організація змістовного відпочинку та дозвілля дітей і молоді [9].

Науковець А. Ільченко досліджувала роль педагога у підготовці студентів-інтернів до санітарно-просвітницької діяльності з позиції компетентнісного підходу. На думку авторки, основним завданням педагога є якнайглибше висвітлення санітарно-просвітницької діяльності, адже така діяльність виконує вкрай важливу для медицини профілактичну роль [6]. Нам імponує ця думка, адже просвітницька діяльність майбутнього бакалавра психології так само виконує профілактичну функцію.

Відсутність цілісного дослідження порушеної проблеми, соціальна значущість, недостатня теоретична та практична розробленість зумовили

вибір мети даної статті: **«Функції просвітницької діяльності та критерії готовності майбутніх бакалаврів психології до її реалізації».**

Результати власних досліджень. Для з'ясування ступеню розробленості проблеми критеріїв якості підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, вважаємо за необхідне здійснити аналітичний огляд закінчених досліджень сучасних вітчизняних науковців та аналіз зарубіжних тенденцій в заданій площині. Така робота дасть змогу не тільки визначити сучасний стан досліджуваної проблеми, а й створити належний теоретичний базис для формування більшості авторських ідей щодо підготовки майбутніх бакалаврів психології до просвітництва.

Попереднім базисом для такої роботи вважаємо надання авторського бачення поняття **«просвітницька діяльність».**

Так, у словнику [2] поняття «просвітницька діяльність» тлумачиться як: 1) суспільна течія (епоха) в Західній Європі (сер. XVII-XVIII ст.); 2) розповсюдження знань, освітня діяльність спрямована на численну незареєстровану і неоформлену офіційно аудиторію. Підтвердження такої ідеї знаходимо у наукових працях В. Павленко, який зазначає, що «просвітницька діяльність» – «це різновид людської діяльності, спрямований на поширення знань серед різних прошарків населення, а також добротність» [13], а також І. Наєждіної, яка вважає, що мета просвітницької діяльності полягає у викоріненні негативних суспільних явищ шляхом роз'яснювальної роботи серед нужденних та малограмотних категорій населення й проведення різноманітних заходів спрямованих на підвищення рівня їх освіченості та культури [11, с. 26].

Таким чином, в історичному плані «просвітницька діяльність» орієнтувалася переважно на неосвічені прошарки населення, що зумовило необхідність адаптувати всі нові знання та передові ідеї відповідно до рівня розуміння цієї інформації конкретним соціальним прошарком. Відмітимо, що у контексті нашого дослідження необхідність адаптування інформації для адекватного сприйняття пересічними громадянами, які є не фахівцями психологами, також вельми актуальна.

У наукових працях поняття «просвітницька діяльність» визначено, як:

– діяльність видатних особистостей, братств, наукових та науково-технічних товариств (Н. Фрадкіна) [20];

– «процес, спрямований на вдосконалення інтелектуальної природи людини, визначальним для якого є наявність таких ознак (ідей), як: науковий і соціальний прогрес, універсалізм (всебічність, всеохоплююче знання), раціоналізм і сцієнтизм, гуманістичне виховання та гуманістична освіта,

науковий і соціальний оптимізм, ефективна соціальна взаємодія»; при цьому потребує наявності компетентної еліти серед освітян (Т. Лутаєва) [10];

– «активні дії в інтересах освіти, які сприяють позитивному перетворенню суспільства, охоплюючи поступовий розвиток освітнього простору» (О. Донік) [4];

– діяльність з поінформування конкретних суспільних ланок населення з важливих для них питань (І. Феднова) [19, с. 244];

– «процес свідомої, активної й цілеспрямованої взаємодії між просвітником як суб'єктом просвітництва й аудиторією як об'єктом просвітництва, котрий зумовлюється самостійною позицією індивіда у виборі музичних цінностей і спрямований на поширення музично-естетичних знань із метою активізації духовного розвитку особистості» (Л. Кожевнікова) [7, с. 112];

– різновид інформаційної діяльності (О. Палаженко, Г. Фіськов) [14, с. 57].

– діяльність спрямована на надання особистості певних знань, ідей, які б забезпечили її особистісний розвиток, розширення світогляду та розвиток критичного мислення особистості [17, с. 163].

Таким чином, поняття «просвітницька діяльність» будемо тлумачити як процес цілеспрямованої інформаційної взаємодії між просвітником та об'єктом просвітництва (окремою особистістю або аудиторією) спрямований на інформування об'єкту просвітництва з важливих для нього (них) питань, поширення нових знань (ідей), які б забезпечили його особистісний розвиток, душевний спокій та полегшення життєдіяльності у складних умовах сучасного соціуму. При цьому, просвітницька діяльність як феномен не тільки сприяє інтелектуальному, моральному та духовному вдосконаленню особистості, а й забезпечує поступове позитивне перетворення суспільства.

Особливим акцентом нашого дослідження в контексті поняття «просвітницька діяльність» буде те, що цей процес є цілеспрямованою інформаційною взаємодією між психологом як просвітником та психічно здоровими людьми (об'єкт просвітництва – окрема особистість або аудиторія). Отже процес просвітництва спрямований на інформування об'єкту просвітництва з важливих для нього (них) питань, поширення нових знань (ідей), які б забезпечили його особистісний розвиток, душевний спокій, полегшення життєдіяльності у складних умовах сучасного соціуму та вирішення актуальних психологічних проблем.

Головними принципами організації просвітницької діяльності науковці І. Наєждіна [11] та І. Феднова [19] вважають наступні:

1) збудження інтересу об'єкту просвітництва до нових перспективних ідей;

2) пріоритет особистісного розвитку особистості та розширення її світогляду;

3) доступність надання інформації шляхом адаптування знань відповідно до вікових пізнавальних можливостей, традицій і особливостей регіону, а також рівня освітньої підготовки об'єкту просвітництва;

3) комфортність отримання інформації для об'єкту просвітництва шляхом використання різноманітних форм і методів її представлення, а також відсутність строгої регламентації просвітницької діяльності і можливість самостійного опрацювання довідкового матеріалу;

4) альтруїзм у взаємодії із об'єктом просвітництва.

На думку науковців [7]; [17]; [19], просвітницька діяльність виконує такі *функції* як-от: *агітаційна, пропагандувальна, ідеологічна, інформаційна, освітня, освітня, комунікативна, консультативна, пояснювальна, виховна, діяльнісно-креативна та рекреаційна*.

Відмітимо, що об'єктом просвітництва у ході реалізації *агітаційної, пропагандувальної та ідеологічної* функцій просвітницької діяльності виступає щонайменше аудиторія, щонайбільше широкі маси населення у випадку передвибірчої агітації. Зазначені функції просвітництва реалізуються шляхом поширення серед різних верств населення засобами масової інформації різного роду інформації у формі відомостей, фактів, свідчень з метою формування у населення бажаної суспільної думки, поглядів на користь або проти певної громадської позиції, спільної справи, підтримку політичної партії, а також популяризації ідей державного значення.

У контексті нашого дослідження виявилися важливими наступні функції просвітницької діяльності майбутніх бакалаврів психології:

– *інформаційна функція*, яка підвищує рівень обізнаності об'єкту просвітництва щодо конкретних питань психології, які потрапили у коло їхнього інтересу;

– *освітня функція*, яка дає змогу засвоїти, оновити та доповнити об'єкту просвітництва наукові знання з психології, а також сформувані необхідні психологічні вміння і навички;

– *комунікативна функція*, яка реалізується шляхом діалогічного контактування з об'єктом просвітництва для обміну думками, судженнями, переживаннями та психологічними проблемами, які переживає особистість; *консультативна функція* забезпечує об'єкт просвітництва прикладними знаннями, методиками та технологіями, необхідними у конкретній ситуації, періоді життя та роботі;

– *пояснювальна функція*, що забезпечує адекватність розуміння об'єктом просвітництва отриманої інформації;

– *виховна функція*, яка спрямована на формування в об'єкта просвітництва потреби і цін-

ності збереження власного психологічного здоров'я, розширення наукового світогляду, здатності дотримуватися поведінкових моральних суспільних норм, а також адекватного ставлення до оточуючих;

– *діяльнісно-креативна функція*, що забезпечує формування в об'єкта просвітництва потреби і цінності творчості в різноманітних аспектах життєдіяльності, а також свідомому перетворенні дійсності з метою прояву та максимальної реалізації власного творчого потенціалу;

– *рекреаційна функція* забезпечує мотивацію об'єкта просвітництва до використання власного вільного часу з метою відновлення психічних, моральних та фізичних сил, а також до здійснення ним оздоровчої та спортивної діяльності або іншого виду діяльності, що забезпечує моральний і психологічний відпочинок особистості.

Даний перелік функцій дає змогу повноцінного визначення критеріїв та показників готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, що потребує уточнення сутності понять «критерій» та «показник».

Розгляд довідкових та психолого-педагогічних джерел дає змогу стверджувати про варіативність тлумачення цих понять.

Так, у довідниковій літературі поняття «критерій» (гр. *kriterion* – засіб судження, мірило, ознака для думки) визначається як:

– «ознака, за якою відбувається оцінка, визначення чи класифікація чого-небудь; узагальнений набір кількісних і якісних характеристик, які використовують для винесення судження щодо якості виконання завдання» (Новий тлумачний словник української мови) [12];

– «сукупність ознак, на основі яких складається оцінка умов, процесу й результату навчальної діяльності, що відповідає поставленій меті» (Енциклопедія освіти) [5, с. 434].

Отже, аналіз довідникових джерел, дає нам змогу розуміти поняття «критерій» як наперед визначену ознаку (міру) готовності майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності на підставі якої відбувається оцінювання результативності процесу відповідної підготовки.

Підтвердження цьому знаходимо у працях науковців О. Діденко, який вважає, що «критерій є ознакою, за якою класифікуються, контролюються (та одержують оцінки) психічні явища, дії або діяльність, зокрема при їх формалізації» [3, с. 220] та Р. Перкатого, який розглядає «критерій» як «певне мірило, зразок, відмінну ознаку, яка характеризує предмет, об'єкт і дозволяє дати йому певну оцінку» [15].

При цьому, як зазначають І. Порхун та О. Діденко, за допомогою критеріїв можна встановити ступінь відповідності досліджуваної готовності взірця (ідеалу) до якого прагнемо або наперед

визначеним нормам [16]. Це визначення акцентує увагу на тому, що сукупність усіх визначених критеріїв відтворює ідеальний зразок готовності майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності.

Цікавою є думка С. Вітер, яка вважає, що в якості критеріїв оцінювання можуть виступати змістовні елементи структури досліджуваної компетентності [1]. Така наукова позиція дозволяє нам в якості критеріїв оцінювання досліджуваної готовності використати визначені нами вище структурні компоненти готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності.

Таким чином, сукупність «критеріїв» як наперед визначених ознак (мір) готовності майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності слугує не тільки підставою для оцінювання результативності досліджуваного процесу, але й виступає ідеальним зразком, що відтворює найвищий рівень сформованості досліджуваної готовності і може відповідати її структурі.

Поняття «критерій» напряду пов'язане з поняттям «показник», який у психолого-педагогічній літературі переважно розуміють як конкретний прояв властивостей досліджуваної готовності і є складником відповідного критерію. При цьому, кожен критерій як характеристика певного критерію може бути описаний декількома показниками, а іноді й через велику кількість показників.

Показники можуть бути як *якісними*, що відбивають наявність чи відсутність властивостей певного критерію, так і *кількісними*, що відбивають ступінь прояву його виразних ознак [1]. Це дозволяє нам у ході діагностики отримати кількісні показники сформованості досліджуваної готовності, що уможлиблює їх подальшу статистичну обробку.

Найважливішою властивістю будь-якого «показника» після конкретності є *діагностичність* [15], яка забезпечує можливість виявлення, фіксації та обліку показників, тим самим даючи можливість здійснити оцінювання рівня відповідного критерію досліджуваної готовності.

Отже, враховуючи зазначені положення, поняття «критерій» розглядаємо як сукупність сутнісних ознак, які дають можливість оцінити стан і рівень готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, при цьому кожен критерій інтегрує низку конкретних якісних та кількісних показників, які характеризуються діагностичністю.

Разом з тим відмітимо, що у сучасній психолого-педагогічній науці вироблені *загальні вимоги до виділення і обґрунтування критеріїв та їх показників* [8]; [18], які у контексті нашого дослідження зводяться до наступних:

– за допомогою критеріїв повинні встановлюватися зв'язки між усіма компонентами готовності

майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності;

– критерії повинні розкриватися через ряд показників, за якими можна не тільки оцінити стан готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, а визначити її рівень відповідно до більшої чи меншої міри вираження сукупності показників певного критерію;

– критерії повинні відображати динаміку зміни досліджуваної готовності в часі.

Беручи до уваги результати проведеного аналізу наукових досліджень, вимоги до виділення й обґрунтування критеріїв та власні уявлення про змістовні характеристики і специфічні особливості просвітницької діяльності майбутніх бакалаврів психології, а також наукову позицію С. Вітер [1], в якості **критеріїв оцінювання досліджуваної готовності** вважаємо за доцільне використати визначені нами вище структурні компоненти готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності, а саме: *інформаційний, цифровий, морально-етичний, мотиваційно-вольовий та само-презентаційний*.

Зупинимось на характеристиці показників кожного з виділених критеріїв готовності майбутніх бакалаврів психології до просвітницької діяльності:

– *інформаційний*: знання та вміння здобувати психологічну інформацію з різних джерел; знання та вміння аналізу, формалізації, порівняння, узагальнення та синтезу психологічної інформації з наявним досвідом; знання та вміння розробляти варіанти використання інформації для психологічного просвітництва; знання та вміння представляти психологічну інформацію у зрозумілому вигляді;

– *цифровий*: знання та вміння використовувати у просвітницькій діяльності психолога мультимедійних засобів навчання, онлайн-сервісів, онлайн-платформ, онлайн-спільнот та веб-ресурсів; медіа-грамотність та дотримання рекомендацій кібербезпеки;

– *морально-етичний*: усвідомлення і дотримання правил і норм «Етичного кодексу психолога», а особливо розділу «Кваліфікована пропаганда психології»; уміння користуватись ними в різних професійних ситуаціях; гнучкість і тактовність у поведінці та спілкуванні; розуміння та дотримання етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо);

– *мотиваційно-вольовий*: інтерес майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності; прагнення оволодіти сучасними формами, методами, засобами і технологіями психологічної просвіти; сукупність вольових якостей (цілеспрямованість, самоконтроль, наполегливість, ініціативність, рішучість, емоційна стійкість, самостійність та самокритичність);

– *само-презентаційний*: розуміння концепції самопрезентації, її ролі та місця в просвітницькій діяльності психолога; усвідомлення необхідності здійснення самопрезентації на всіх етапах діяльності; знання форм, методів, особливостей та умов самопрезентації; вміння виступати перед аудиторією; вміння здійснювати планування і прогнозування процесу самопрезентації; вміння створити візуальний канал самоподачі (зовнішній вигляд, імідж); вміння коригувати процес самопрезентації відповідно до результатів діагностики і контролю.

Висновки

1. Просвітницька діяльність в контексті нашого дослідження – це процес цілеспрямованої інформаційної взаємодії між майбутнім бакалавром психології (просвітником) та психічно здоровими людьми (об'єкт просвітництва – окрема особистість або аудиторія) спрямований на інформування об'єкту просвітництва з важливих для нього (них) питань, поширення нових знань (ідей), які б забезпечили його особистісний розвиток, душевний спокій, полегшення життєдіяльності у складних умовах сучасного соціуму та вирішення актуальних психологічних проблем.

2. Визначено, що загалом просвітницька діяльність виконує такі функції як-от: агітаційна, пропагандальна, ідеологічна, інформаційна, освітня, освітня, комунікативна, консультативна, пояснювальна, виховна, діяльнісно-креативна та рекреаційна. Проте, для просвітницької діяльності майбутнього бакалавра психології, більш важливими є інформаційна, освітня, комунікативна, консультативна, пояснювальна, виховна, діяльнісно-креативна та рекреаційна функції просвітницької діяльності.

3. Поняття «готовність майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності» визначено як оптимальний стан майбутнього бакалавра психології, який досягається в навчанні і характеризується через сформованість сукупності інтелектуальних, мотиваційних та вольових особистісних характеристик необхідних для здійснення просвітницької діяльності, а саме: знань, вмінь, досвіду, бажань, настанов, позитивного ставлення, прагнень, потреб, мотивів, мобілізованості та здатності особистості виконувати зазначену діяльність.

4. У структурі готовності майбутнього бакалавра психології до просвітницької діяльності виокремлено інформаційний, цифровий, морально-етичний, мотиваційно-вольовий та само-презентаційний компоненти, які співвідносяться з її основними критеріями.

Список використаної літератури:

1. Вітер С. Критерії, показники та рівні сформованості економічної компетентності молодших спеціалістів. *Теорія та методика управління*

освітою. 2013. Вип. 10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ttmuo_2013_10_5.

2. Глоссарий современного образования / под. общ. ред. Е. Ю. Усик [сост. : В. И. Астахова и др.]. 2-е изд. Харьков: Изд-во НУА, 2014. 532 с.
3. Діденко О. В. Критерії, показники та рівні сформованості творчості як професійної якості у майбутніх офіцерів-прикордонників. *Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: моніторинг якості освіти»*. 2007. Дод. 3. Т. 7. С. 218-223.
4. Донік О. М. Соціокультурний вимір підприємництва в Україні у другій половині XIX- на початку XX ст. *Проблеми історії України XIX – початку XX ст.* 2003. Вип. VI. С. 49. -55.
5. Енциклопедія освіти. Гол.ред. академік НАН і АПН України, Президент АПН України В. Г. Кремень. Київ, Юрінком Інтер, 2008. 1038 с.
6. Ільченко А. А. Роль педагога у підготовці студентів-інтернів до санітарно-просвітницької діяльності: компетентнісний підхід. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 1. С. 29-38.
7. Кожевнікова Л. Музично-просвітницька діяльність у контексті підготовки мабутьних учителів музичного мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 5. С. 110-120.
8. Коростіль Л. А. Самоосвіта особистості як соціальне та педагогічне явище. *Педагогічні науки*. 2009. № 1. С. 138-145.
9. Кузнецова О. А. Взаємозв'язок логічного та емоційно-художнього в просвітницькій діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти*. 2018. Вип. 25. С. 9-15.
10. Лутаєва Т. В. Педагогічна та громадсько-просвітницька діяльність науковців Слобожанщини – фундаторів медичної та фармацевтичної освіти в Україні – як категорійно-понятійна проблема. *Педагогіка та психологія*. 2015. Вип. 51. С. 173-186.
11. Наєждіна І. М. Просвітницька діяльність інтелігенції Півдня України другої половини XIX – початку XX століття. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2018. № 1. С. 25-29.
12. Новий тлумачний словник української мови: Т. 2. К–П. / уклад. В. В. Яременко, О. М. Сліпушко, ред. Л. І. Андрієвський. Вид 2-е., випр. Київ: Аконіт, 2001. 928 с.
13. Павленко В. В. Освітньо-просвітницька діяльність іноземних педагогів на Волині (XIX – початок XX ст.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Житомир, 2010. 299 с.

14. Палаженко О. П., Фіськов Г. М. Зміст музично-просвітницької діяльності студентів-магістрантів у мистецьких закладах вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти*. 2019. Вип. 27. С. 57-61.
15. Перкатий Р. Обґрунтування критеріїв, показників та рівнів сформованості самоосвітньої компетентності майбутніх офіцерів національної поліції. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2016. Вип. 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_6_10.
16. Порхун І., Діденко О. До проблеми формування та діагностики правової компетентності військовослужбовців за контрактом державної прикордонної служби України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : педагогічні та психологічні науки*. 2014. № 3 (72). С. 102-115.
17. Розвадовська Т. В. Просвітницька робота як важлива фахова складова у діяльності соціального педагога. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2016. № 1. С. 161-168.
18. Терещук Г. В., Сидоренко В. К. Основи педагогічних досліджень. Ольштин: WSliE NWP, 2010. 328 с.
19. Феднова І. М. Особливості просвітницької діяльності вихователя закладу дошкільної освіти. *Наукові записки НПУ ім. М. Драгоманова. Серія: Педагогічні науки*. 2019. Вип. СХХХХІІ (142). С. 241-247.
20. Фрадкіна Н. В. Просвітницька діяльність інтелігенції на Слобожанщині в кінці ХІХ – на початку ХХ століття як феномен культури: автореф. дис. ... канд. філос. н.: 09.00.12. Харків, 2007. 20 с.

Sadykina A. Functions of educational activities and readiness criteria of future bachelors of psychology for its implementation

The article defines that education is a process of purposeful informational interaction between a future bachelor of psychology (educator) and mentally healthy people. At the same time, the object of education is both an individual and a large audience, the process itself is aimed at informing objects of education about issues important to them, spreading new knowledge (ideas), which would ensure their personal development, peace of mind, facilitating daily life in the difficult conditions of modern society and solving current psychological problems. It has been shown that, in general, educational activities perform such functions as: campaigning, promoting, ideological, informational, educational, educationally communicative, consultative, explanatory, activity-creative and recreational. It has been stated that for the educational activity of the future bachelor of psychology, informational, educational, communicative, consultative, explanatory, activity-creative and recreational functions of educational activity are more essential. It has been determined that the concept of «readiness of the future bachelor of psychology for educational activities» should be interpreted as the optimal state of the future bachelor of psychology, which is achieved in education and is characterized by the formation of a set of intellectual, motivational and goal-oriented personal characteristics necessary for the implementation of the educational activities, namely: knowledge, skills, experience, desires, instructions, positive attitude, aspirations, needs, motives, mobilization and ability of an individual to perform the specified activity. The structure of the readiness of the future bachelor of psychology for educational activities has been developed, in which the informational, digital, moral and ethical, motivational and goal oriented as well as self-presentational components corresponding to its main criteria are distinguished.

Key words: future psychologist, readiness criteria, professional training, content and structure, educational activity.